

Zaproszenie do publikacji w najnowszym numerze „Tematów i Kontekstów” (2018)

pt. *Literatura polska 1918-2018. Narracje, dyskursy, dzieła*

Spośród wielu różnych możliwości, jakie odsłania zbliżający się rok 2018, warto potraktować go również jako okazję do spojrzenia na umowne stulecie polskiej literatury. Umowne, bo nie chodzi tutaj o ścisłe stawianie granic dla zjawisk, które z natury rzeczy są płynne i mają swoją własną dynamikę. Istotne jest raczej zaznaczenie zakresu oddziaływania najważniejszych procesów kulturowych, które współkształtowały świadomość polskich twórców.

Myśląc o literaturze polskiej 1918-2018 mamy na uwadze próby ustalenia hierarchii prymarnych zjawisk literackich w kontekście zmian politycznych, ustrojowych, transformacyjnych. Interesujące mogą okazać się studia syntetyzujące skoncentrowane na analizach porównawczych (polska niepodległość 1918 i 1989 – źródła zakorzenienia), stosunku do historii (posthistoria, postpamięć, postkolonializm, postkomunizm) i współczesności (wielozjawiskowość, postmodernizm, medialność, hiperteksty i blogosfera).

Ważne będą także analizy szczegółowe, pokazujące sposoby kontynuacji wątków dominujących w naszej literaturze na przestrzeni ostatniego stulecia, ukierunkowane na ich odmienne ujęcia (tematy Zagłady, Kresów, „małych ojczyzn”), w tym tematy przemilczane, „źle obecne” lub wyciszane. Wiek XX i początki XXI stulecia to czas dominacji krytycyzmu wobec kwestii poznania rzeczywistości i sceptycyzm wobec „wielkich narracji”, wedle których można świat „umeblować” na nowo. Literatura polska tego okresu porusza kwestie nieufności wobec świata gotowego i ukształtowanej rzeczywistości, co skutkuje powołaniem nowych, jednostkowych światów, kwestionowaniem jednoznacznej pozycji podmiotu, poruszaniem kwestii tożsamości, wchodzeniem w dialog i spór z tradycją, opowiadaniem o świecie cyberprzestrzeni, konsumpcjonizmu, wielokulturowości. Interesujące będzie zatem przyjrzenie się najważniejszym dyskursom minionego wieku. W parze z tymi zmianami pojawiały się oryginalne tematy i odmienne sposoby ich realizacji. Tym tematycznym zainteresowaniom towarzyszyły zmiany gatunkowe w prozie (na przykład: sylwa, kolaż, strumień świadomości) i poezji (choćby zacieranie się dystynkcji gatunkowych, neolingwizm, poezja czerpiąca z nowych mediów). W kontekście „trwania i zmienności” ważne będą omówienia twórczości wybitnych poetów i pisarzy ostatniego stulecia, jak również interpretacje znaczących, reprezentatywnych dzieł. To bowiem dogodny czas zarówno do przewartościowań, jak i do nowych interpretacji widzianych ze zmiennej historycznoliterackiej perspektywy. Tak zarysowana

perspektywa wymusza także pytania o drogi rozwoju polskiej literatury, implikuje prognozy dotyczące kierunku, w jakim zmierza polska literatura. Jakie miejsce znajdzie i zajmie w przyszłości dzieło literackie, jakie idee/utopie będą przyświecały literaturze przyszłości?

Nietrudno zatem zauważyć, że te umowne ramy chronologiczne obejmują wiele zjawisk literackich, jak również wskazują na nazwiska pisarzy, którzy współtworzyli (lub współtworzą) obraz literatury polskiej ostatniego stulecia. Ogląd zjawisk literackich i przeprowadzone syntezy dorobku literackiego wybitnych polskich twórców zmuszą nas, czytelników i badaczy, do pogłębionej refleksji i nowego (innego?) spojrzenia na otaczający świat.

Zapraszamy więc do rozmowy nad ostatnim stuleciem polskiej literatury i jej diagnozami na przyszłość. Zwracamy się do Badaczy reprezentujących różne postawy metodologiczne oraz różne pokolenia, a także do Uczonych z zagranicy. Gwarantujemy możliwość publikacji tekstów w języku polskim lub wybranym języku kongresowym.

Prosimy o nadsyłanie rozpraw, artykułów oraz tekstów polemicznych związanych z tą problematyką. Uprzejmie prosimy, by objętość przesyłanych rozpraw i artykułów nie przekraczała jednego arkusza wydawniczego (ok. 40 tysięcy znaków). Jednocześnie przypominamy, że wszystkie nadesłane materiały zostaną poddane recenzji wydawniczej, zgodnie z zasadami przyjętymi przez redakcję pisma.

Materiały przeznaczone do publikacji (w formie wydruku komputerowego wraz zapi-sem elektronicznym, z dołączeniem adresu e-mail) można **do 31 października 2017 roku** nadsyłać na następujący adres:

Redakcja „Tematów i Kontekstów”
Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego
Al. Rejtana 16C
35-959 Rzeszów

lub przesłać na następujący adres poczty elektronicznej: tematyikonteksty@ur.edu.pl.

Na stronie internetowej „Tematów i Kontekstów” (przypominamy nasz adres: http://ifp.univ.rzeszow.pl/tematy_i_konteksty/index.php) znajdują się wskazówki dotyczące technicznego opracowania nadsyłanych prac.

w imieniu redakcji „Tematów i Kontekstów”
Jolanta Pasterska (Uniwersytet Rzeszowski)
Stanisław Uliasz (Uniwersytet Rzeszowski)